

Tatínkův životopis

(byl diktován mamince 27. srpna 1960)

Pavel Řezníček se narodil 13. srpna 1889 v Třebenicích, okres Lovosice – později okres Litoměřice. Jeho otec byl kazatelem Českobratrské církve evangelické, konal bohoslužby a vyučoval náboženství v Třebenicích a okolí. Maminka Ludmila Řezníčková, rozená Medáčková, bývalá učitelka Vychovávacího ústavu v Krabčicích u Roudnice n/Labem, se starala o domácnost a o výchovu svých 4 dětí. Pavel byl nejstarší, bratr Jan o rok mladší, sestra Marie o 3 roky a Marta o 6 let. V roce 1893 se rodina stěhovala do Trnovan u Teplic – lázní. Nejprve bydleli v Bohosudovské, později v rytířské ulici. Nejprve začal chodit do tzv. Matiční školy v Trnovanech, odkud po pěti letech přešel do 3. odd. Německé evangelické školy (do 3. ročníku tzv. trojtřídky). Potom z první třídy měšťanské školy přestoupil do německé reálky v Teplicích. Po absolutoriu 5 tříd reálky nastoupil do učení jako strojní zámečnický do Chlumu u Teplic, druhou polovinu učební doby vykonal pak ve strojírně v Trnovanech, zakončenou půlročním pokračovacím kurzem tamtéž. Ve 21 letech byl odveden zjara a na podzim rukoval do Prahy k 28. pěšímu pluku poblíž Klárova. Pak byl vybrán do transportu do Jižních Tyrol do Tridentu, kde zůstal půldruhého roku, pak se 28. pluk stěhoval do Innsbrucku. Tam navštěvoval lyžařské a horolezecké cvičení a byl přidělen do balonového oddílu. Jeho hejtman byl Ital, jménem Peratoner, byl to výborný člověk, takže tatínek měl tehdy dobrou vojnu. V tom balonovém oddílu napouštěli plyn do balonu a po přistání z vrcholů Alp museli zase balon sbalit a dopravit do kasáren. V hodnosti desátníka podnikl z Innsbrucku lyžařskou čtyřdenní výpravu na Gross Venediger, horu 3630 m vysokou. Dostali se až na samý vrchol, kde se však zdrželi pouze hodinu, protože tam byl řídký vzduch, zato však krásný výhled na celé Alpy. Na podzim roku 1913 skončil vojnu v Tyrolích. Po čtyřtýdenní dovolené nastoupil v Praze k výcviku náhradních záložníků na dobu osmi týdnů, přičemž tento výcvik sám vedl. 20. prosince 1913 se vrátil domů do Trnovan. Pokoušel se nastoupit do železničních dílen a opraven v Lounech, kde však tehdy nebylo volné místo. Proto nastoupil zatím tam, kde se vyučil, ve strojírně v Trnovanech, kde zůstal do konce května 1914. Krátkou dobu pak pracoval ve výtopně v Louce a od 1. července 1914 v lounských dílnách. Ale ani tam se dlouho „neohřál“, neboť v červenci počala první světová válka. Proto po vyhlášení mobilizace narukoval 28. července do Prahy do kasáren Na Poříčí, kde byl před tím u výcviku. Asi po 14 dnech byl přidělen do vojenského transportu, směřujícího na ruskou frontu. Jeli vlakem přes Moravu do Haliče, pak před Lvovem je vysadili a do Lvova museli jít pěšky. Tam se utábořili a čekali na další rozkazy. V polovině srpna dostali rozkaz postupovat k ruským hranicím. Ve dne pokračovali v chůzi a v noci se utábořili. 28. srpna se rozvinuli do bojového útvaru a postupovali dále do jakéhosi údolí, kde do nich rusové začali střílet. Všichni rakouští vojáci, kteří byli v prvních řadách, do jednoho padli. Rusové tehdy využili výhody na poli, kde se skrývali za panáky z žita, a odtud na rakouské vojáky stříleli. Mimo velkého počtu mrtvých bylo též 1.400 zraněných. Tatínkova četa byla umístěna v záloze v dolíku. Její velitel se šel zeptat hejtmana, jak mají postupovat, když v tom ho zasáhla kulka do hlavy a on padl. Takže od té chvíle se dále nepostupovalo. Rusové přestali střílet, stáhli se zpět a tím umožnili rakouským vojákům dopravit všechny raněné do vesnice k ošetření. I můj otec tam jednoho raněného odnesl. V té vsi byl pak sraz celého pluku a byly sečteny ztráty vojska. Zde pak přenocovali a ráno postupovali dál bez boje, aniž by po několik dní narazili na nepřítele. Jednoho dne při táboření přepadli Rusové rakouské vojsko zezadu, přičemž byl otec raněn do pravého ramene, ale kulka se naštěstí odrazila od ramenní kosti a neuvízla uvnitř. Jeden z německých vojáků ho na místě ošetřil provizorně a otec se pak vrátil do vsi na obvaziště. Tam ho převázali a poslali na hlavní obvaziště v jiné vesnici. Když však už byl od tohoto obvaziště vzdálen jen asi 500 kroků, viděl, že obvaziště je v plamenech, neboť tam Rusové hodili granát a to vzápětí shořelo. Tak se vydal ještě na další obvaziště v jiné vesnici, kde mu obvaz jen prohlédli a poslali ho lehnout do stodoly na slámu mezi raněné, kde usnul a spal do rána. Když se však ráno probudil, zjistil, že už se nachází v ruském zajetí. To bylo u Ruské Sávy, vesnice, jež se nacházela ještě v Haliči. Rusové jim dali najíst suchary a uvařili jim čaj. Pak seřadili ty, kdož byli schopni chůze,

a vydali se na čtyřdenní pochod. Celkem tam tehdy bylo na 4.000 zajatců. Ve dne šli, v noci odpočívali, až se dostali do pohraniční stanice Sokalu. Tam rozdělili zajatce na zdravé a raněné, ty pak naložili do sanitního vlaku, včetně mého otce. Zranění mu ve vlaku opět převázali. V Kijevě přestoupili do jiného vlaku, který je dopravil do Moskvy. Tam vystoupili a jeli tramvají okolo Kremle do nějaké školy, která byla přeměněna na lazaret. Tam všechny raněné převázali a otce tam pak nechali ještě tři týdny. Potom je odvezli tramvají na jedno moskevské nádraží, odkud jeli nákladním vlakem na východ po řadu dní až za Ural, na hranice Evropy s Asií. Přijeli do Omska, odkud šli pěšky za město do baráku zajatců, kde přespali. Druhý den opět sepsali všechny zajaté a rozdělili je na práci podle jejich povolání. Otce ještě s dvěma Čechy poslali k řece Irtyši, kde byla pumpa pro čerpání vody pro stavbu školy. Tito tři tam řezali dříví pro parní kotel a zůstali tam asi 3 týdny, než nastaly silnější mrazy a pumpa zamrzla. Pak byli přiděleni de svážení obilí do stohů. Otec v kanceláři uvedl, že se zraněnou rukou nemůže snopy zvedat do výšky, tak byl poslán do pracovního střediska, kde mu přidělili jinou práci. Otce pak poslali spolu s jinými zajatci do Jalutorovska na nádraží, kde se poměrně dobře měli, jen se očisťovali od hmyzu a otec se vyléčil z úplavice. Rovněž jeho zranění se hodně zahojilo, na tomto místě zůstali asi 3 měsíce. Potom některé odvezli na saních do různých hospodářství, rovněž mého otce. Peníze, které dostával od vojska jako zajatec, musel odevzdávat hospodáři. Po nějaké době se v sousední vesnici, kde byl oblastní úřad, setkal s poštovním povozníkem, který se ho zeptal, nechtěl-li by k němu do služby. Vylíčil mu, jakou by měl práci, tzn. rozvážet různé úřední věci po úřadech v okolí. Ve volném čase že by držel hlídku na požární věži. Otec souhlasil a s touto prací pak byl spokojen. Jezdil s dvoukolákem (tzv. tarcajkou) do města Jalutorovska do úřadu Krasnojarské volosti a Bigilské volosti s důležitými listinami. Někdy jezdil s tzv. košovou – neboli s bryčkou s dvěma koňmi s některým z úředníků.

Při hlídkách na věži se střídal s jinými Rusy a ve volných chvílích se učil ruskou abkuku. Asi po 5 měsících přišlo z Jalutorovska nařízení, že se mají všichni Češi a Slováci dostavit do městského úřadu k náčelníkovi, kde je seřadili a vedli na nádraží. Pak jeli vlakem asi 250 km do města Išimu, do zajateckého tábora, do baráku pro Čechy. Tam zůstali do zimy, potom si pro ně přijeli sedláci a odváděli si je na práci. Odtud jeli na saních zase asi 100 km do vesnice Dolmátové. Otce přidělili k obchodníkovi se smíšeným zbožím a menším hospodářstvím. Tam jezdil s koňmi, krmil a pásal dobytek a dělal všechny hospodářské práce. Jednou v zimě jel se třemi saněmi asi 12 km pro slámu. Při zpáteční cestě jel otec na fůře se slámou. Náhle na nerovné cestě se svezl ze slámy na jednu z ojí a vtom se sáně převrhly a přimáčkly ho pod jednu sanici, kde nějakou chvíli zůstal ležet, než ho ten hospodář zpod sání vytáhl a přijel pro něj s jinými saněmi. Doma mu koleno silně oteklé namazal medvědíím sádlem a po třech týdnech otok zmizel. Po čase se sešel s jiným zajatcem, který mu poradil, aby s ním šel pracovat do mlékárny. Tam točil ve velkém sudu máslo, ale po 3 dnech přišel tam starosta obce a nařídil, že zajatci musí pracovat v hospodářství. Takže byl přidělen opět do jiného hospodářství, kde zůstal asi půldruhého roku. Koncem roku 1917 otec uslyšel různé zprávy, že válka už je u konce, tak požádal sedláka, aby ho dopravil do Petropavlovka. Tam se přihlásil na zajateckém oddělení, bylo to jakési učiliště pro různá řemesla. Tam zůstal do května 1918. V té době se v učilišti objevil nějaký technik a najal si mého otce a ještě dva zajatce na práci k opravě žacích strojů v daleké stepi do města Kokčetavy. To město však bylo velmi vzdálené, takže se připojili ke karavaně, kterou vedli Kirgíztí kočovníci s koňskými povozy a velbloudy. Měli však málo jídla s sebou a od Kirgízů si nechtěli sýr a mléko kupovat, neboť jim silně zapáchalo. Kirgízové chodili všichni v kožených oblecích a byli všichni hodně zavšiveni. Avšak, když přijeli do opravny zemědělských strojů v Kokčetavi, tam jim řekli, že nemají pro ně místo, a tak jeli dál do stepi. To už je dál vezli Rusové až do

vesnice Balkoška, kde jim vedoucí skladu zemědělských strojů opatřil domek s dílnou. Tam pak pracovali až do konce žní. V té době se z obecní vyhlášky dozvěděli, že Češi a Slováci se mají přihlásit na obecním úřadě v Balkašce a společně že se mají dopravit do Kokčetavy. Jejich odjezd se však ještě nějakou dobu pozdržel, neboť se ve vesnici vyskytla cholera, a tak museli počkat až do skončení karantény. Teprve koncem léta 1918 je odvezli do 150km vzdálené Kokčetavy. Tam otec zašel za velitelem kasáren a prosil ho, aby ho dopravili do Petropavlovka. On však odvětil, že žádná republika dosud neexistuje, že to je jen výmysl. Takže tam musel i nadále zůstat a jít sloužit do hospodářství, kde opět jezdil na pole pro slámu a seno. Na stravu se tam měl špatně, neboť se tam všude držel přísný půst a nic mastného mu nechtěli dát, aby se snad neposkvrnil. Po dvou měsících se vrátil do kasáren a znovu žádal velitele, aby ho dopravil do Petropavlovka, ten však znovu odmítl. Přes zimu 1918-19 sloužil u jednoho kováře, kde se přiučil jeho řemeslu. Jednou pracovali u jednoho Kirgíze, který je pohostil koňským mlékem – kumysem – to pak popíjeli u kulatého stolku, přičemž všichni seděli na zemi se zkříženými nohama. Kirgíz měl 2 syny, asi dvacetileté, kteří byli ženatí s dvanáctiletými ženami, ale nevěsty desetileté nebyly často výjimkou. Oba synové hospodařili spolu dál s rodiči, kteří je zasnoubili s těmito ženami a ty si museli vzít. Také tam byli Tataři – muži byli snědé pleti, ženy bílé pleti, ty se rovněž hodně mladé vdávaly, zato však rychleji stárly.

V jedné vesnici, vzdálené asi 80 km, měli všichni schopní muži rukovat. Protože však neuposlechli, poslali na ně milici, která se usídlila ve škole. Obyvatelé vesnice však v noci školu zapálili a většina milicionářů tam uhořela. Za trest pak byla celá vesnice vypálena a obyvatelé postříleni trestnou tatarskou vojenskou výpravou – to se stalo v květnu 1918.

Po nějaké době se otec opět dověděl o vyhlášce, ve které se pravilo, že všichni zámečníci a kováři české a slovenské národnosti se mají dostavit do kasáren v Kokčetavi, odkud budou dopraveni do Omska. Protože je tam všude step, jel vždy s nějakým povozem, aby vůbec překonal ty veliké vzdálenosti mezi jednotlivými městy. Tak se asi po třech týdnech dostal nejprve do kasáren v Petropavlovsku, odkud měl se co nejdříve dostavit do Omska podle nařízení admirála Kolčaka. Šel tedy na nádraží, kde byl připraven zvláštní vlak se zajatci k odjezdu. Dříve však jeden ze zajatců poradil, aby si tam v kanále, odkud vytékala voda za rafinerie nafty, přidržel nad výpary své šatstvo a prádlo a tak že se zbaví veškerých vší, které ho všude hrozně obtěžovaly, což se také stalo. Ve zmíněném vlaku požádal strojvedoucího a topiče, zda by si mohl sednout vzadu na tendr, a při jízdě jim pak pomáhal přikládat uhlí do lokomotivy. V Omsku vyhledal velitelství admirála, odkud ho však poslali na velitelství československých legií s přípisem ke službě u dráhy. Tam pak otce přidělili do výtopny do vagonu topírenského personálu. Odtud pak jezdili do města Omska, kde stály vlajky legionářů, nemocniční vlak a vlak francouzského generála Janina. U těchto vlaků opravovali parní topení po dobu asi 6 týdnů. Byla to pracovní četa 4 zámečnicků a dva technici, kteří pracovali většinou společně. Tak jeli z Krasnojarska přes Irkutsk do Irontodněvska. V té době se v Irkutsku bojovalo, a tak je zase poslali do Čerenchova, kde byly uhelné doly. Tam pak opravovali lokomotivy a legionářské vlaky přes zimu při 42 stupních mrazu. Po předání stanice bolševickým zástupcům odjeli všichni díl na východ přes Irkutsk a Čitu do stanice Manžurie, kde pak stáli 4 týdny. Pak projížděli manžuským územím přes Chajlár, obsazeným Japonci, kteří tam zabrali ten nejlepší legionářský pancéřový vlak. Tam byli ve velkém nebezpečí, neboť zástupci spojenců Anglie, Francie a Ameriky tam přijeli vyjednávat s Japonci o vrácení pancéřového vlaku, což se nakonec podařilo. Potom jeli dál do hlavního města Manžurie – Charbinu. Tato technická četa byla ubytována ve voze, ve kterém byla z poloviny vagonu kuchyně. Za jízdy vlaku otec často vypomáhal kuchaři, jenž byl Čech, při různých pracech v kuchyni. Jednou se stalo, že kuchař se při neopatrném zacházení s pistolí

střelil do nohy a musel do nemocničního vlaku se léčit. Rázem neměl kdo vařit. Tu si velitel zavolal mého otce, že bude muset vařit on, když v kuchyni se vyzná a nebylo vyhnutí. Nakonec to všechno zvládnul, ale když měl poprvé uvařit rýži, nasypal do kotle celý pytel najednou a běda! – rýže stále nabývala, až nevěděl, kam s ní. Protože to bylo za jízdy, rozhodl se nepozorovaně vyházovat rýži velkou sběračkou oknem a tím nakrmit hladovějící vlky, kteří pobíhali podle vlaku a čekali na jakékoli dobré sousto. Vařil tehdy až do Vladivostoku asi pro 20 lidí. V pohraničních horách Manžurie řádili tehdy lupiči – Chunchůzi – kteří vykolejovali a přepadávali vlaky, vraždili a okrádali cestující. I do tohoto vlaku přišli žádat o nějaké zbraně. Bylo jim však řečeno, že jsou to většinou zajatci, ti že zbraně nemají a aby se jich nějak zbavili, dali jim jen chléb a nějaké jídlo.

Ve stanici Rěčka zůstaly pak vlaky stát a lokomotivy z legionářských vlaků se postupně musely předat do ruské správy. Po příjezdu posledního vlaku, ve kterém jel otec, byla lokomotiva pouze vyměněna a Rusové celý vlak odtáhli na nádraží do Vladivostoku. Tam také skončilo otcovo kuchaření. Ve Vladivostoku nejprve zůstali ve vlaku asi 14 dní a stravovali se v jiném vlaku. Potom teprve je odvezli auty do kasáren, kde zůstali asi 2 měsíce. Protože v zálivu vladivostockém byla špinavá voda, chodili se koupat přes návrší do volného moře, kde v létě byla voda příjemně teplá. Při jednom koupání sledovali odjezd japonského parníku, rovněž s legionáři, který při výjezdu na volné moře najel na mělčinu a nemohl dál. Proto bylo povoláno několik vlečných člunů, které potom vytáhly parník na hlubinu.

Teprve začátkem srpna roku 1920 přijel do přístavu poštovní parník „Huncent“, jímž měli odjet konečně domů; však to byl také poslední transport legionářů z Vladivostoku. Parník Huncent byla poštovní rychlodě, kterou Angličané zabrali Němcům, dlouhá 147 a široká 16 m. 7. srpna se konečně uskutečňovalo nalodování všech pasažérů, tj. legionářů, důstojníků, jejich manželek i dětí. Otec se svojí rotou bydlel na zádi lodi v poštovním oddělení, kde spali na visutých síťových lůžkách. Kuchyně byla uprostřed lodi, kam si chodili s jídelními basami pro jídlo. Na přídi lodi bylo ubytováno 500 rodin ženatých legionářů, kteří se rovněž vraceli do své vlasti. Uprostřed lodi byly kajuty s legionářskými důstojníky – to byly kajuty I. třídy i pro posádku lodi. V zadní části lodi bylo kormidlo a dva lodní šrouby. Na cestu dostali všichni z amerického daru čaj, sušenky a různé dárkové předměty.

Z Vladivostoku vyjela loď 7. srpna 1920 v 7 hodin večer. 9. srpna v 8 hodin ráno už kotvili v japonském přístavu Moji, kde nabrali vodu a uhlí. Odtud vyjeli 11. srpna ráno v 7 hodin a za 5 dní přijeli do přístavu Hong-Kongu opět ráno v 6 hodin. Po cestě pozorovali z lodě velryby. 18. srpna odtud odjížděli a po 6 dnech plavby dorazili do přístavu Singaporu. Tam vystoupili a šli si prohlédnout město a zejména trhy s ovocem – byly tam datle, fíky, kokosové ořechy a spousta jižního ovoce. 26. srpna pokračovali na ostrov Ceylon do přístavu Colomba, kam dorazili 2. září. I zde měli 2 dny času, aby si prohlédli město. 4. září loď vyrazila na další cestu do přístavu Adénu. Zažili při tom silnou bouři, při které mohutné vlny smýkaly obrovskou lodí jako s nějakou hračkou. V Indickém oceánu byla běžně hloubka moře 5.000 m. do Adénu dorazili 15. září. Zdrželi se jeden den k opravě lodního přístroje. Pak směřovali do Port Sudanu, kam dorazili 24. září, kde se zastavili opět pro pitnou vodu a uhlí. 25. září odjeli do přístavu Suez a teprve 1. října byli na místě. 2 dny zde čekali na povolení průjezdu kanálem a 3. října přijeli do Port Saidu, kde zůstali stát jeden den a tam se vyměnili topiči a strojníci. Potom již loď od 4. října pokračovala v plavbě Středozemním mořem okolo ostrova Kréty, kolem Sicílie a dál podél italských břehů v Jaderském moři. 8. října 1920 loď konečně dorazila do Terstu, kde už na ně čekal vlak. Potom odjeli vlakem přes Rakousko do Čech, do Českých Budějovic, kde je roztrídili podle pluků, ke kterým patřili. Otce poslali přes Havlíčkův Brod do Josefova.

V Josefově se však dověděl, že den před tím se jeho 28. pluk přestěhoval do Prahy. Tak se tedy vydal hned do Prahy, kde mu na nádraží po tak dlouhé a strastiplné cestě ukradli za zády zavazadlo, plné různých dárečků a suvenýrů. Po ohlášení v kasárnách vydal se hned večer na cestu vlakem do Teplic. Aby byl co nejdříve doma, vystoupil už v Proboštově a po půlnoci 20. října 1920 zazvonil u domovních dveří. Všichni byli doma náležitě překvapeni, neboť nevěděli přesně, kdy se domů vrátí. Poslední dva roky o něm nic nevěděli, zda vůbec žije. Až v září 1920 přišel od něj lístek z Vladivostoku, že už jede domů. Jeho sestry mu chodily denně na nádraží naproti, nakonec se však minuly s ním, když přijel v noci a ještě vystoupil o stanici dříve. Radost ze shledání byla ovšem veliká.

—O—

Otec zemřel v Plzni po záchvatu mozkové mrtvice 18. 4. 1968.

Moje osobní poznatky k tatínkovu šestiletému zajetí v Rusku za 1. světové války

Nemíním samozřejmě na tatínkově vyprávění nic závažného měnit, přece se mi však zdá, že ve vyprávění schází něco podstatného, což tatínek jakoby snad chtěl zatajit, totiž, že tam zažil a prožíval takové hrůzy, že o nich nemáme ani ponětí. Nevím dodnes a kladu si otázky, zda to nechtěl před námi dětmi tak dramatizovat, ale jisté je a mnohé tomu nasvědčuje, že nikdy nechtěl o svém pobytu v zajetí na Sibíři nám dětem vyprávět, až na malé výjimky. A právě z těch několika výjimečných situací, když přece něco pověděl, jsem nabyl dojmu, že ve vyprávění, které zaznamenala maminka v r. 1960, se snažil svůj pobyt dost idealisovat, snad i ze strachu před totalitním režimem, kdyby se snad tyto paměti dostaly do neoprávněných rukou.

Tak a teď několik zážitků z tatínkova občasného vyprávění:

Ruské pláně a stepi jsou tak obrovské a tamní vzdálenosti, zvláště v zimě, za krutých mrazů každou zimu (ne jako u nás občas), které vždy překračovaly 40 stupňů pod nulou, dokázaly z člověka, který na to nebyl zvyklý, vy sát poslední zbytky sil. Tak např., když jel se saněmi v zimě pro seno, nebo pro slámu, jezdil buď s jedním, nebo s dvěma koňmi – píše tam např. 35 km daleko, ale i mnohem dále. Za tak krutých mrazů musel mít kožich a silnou houni přes nohy, aby mu neumrzly. Taková cesta tam a zpět trvala třeba celý týden a nebezpečná byla nejen ve dne, ale zejména po setmění. Pokud jelo více saní za sebou, nemuseli se povozníci tolik bát, ale když jel se saněmi sám třeba s poštou, mohli ho přepadnout lupiči, ale vždy byl v ohrožení, že ho přepadnou vlci. Pro ten případ byli jednak koně vybaveni rolničkami, aby jejich zvuk částečně zaplašil vlky, někdy však jejich zvuk spíše vlky přilákal, než odradil. Navíc kočí s sebou vozili louče, které zapálili a házeli je doprostřed smečky a pokud to nějakého vlka zasáhlo, hned se na něj ostatní vrhli a saně nechali na pokoji. Zbraně samozřejmě jako zajatci nesměli a nemohli mít. –

Se stravou to ovšem tak romantické také nebylo, jak to ve vyprávění líčí. Hospodářská stavení, zvláště u chudších sedláků (mužiků), kteří nevlastnili žádnou půdu, nebo jen maličké pozemky, byly domky, slepené často z jílu a slámy a překryté jen s šikmou, jednoplošnou střechou, uprostřed pak byl jen otvor pro kouř z ohně. Uprostřed světnice bylo otevřené ohniště a nad ním byl kotel, v němž se vařila polévka – nejčastěji rybí, tzv. boršč. Po stropě lezli švábi a rusi a jiná havěť a ta pak padala do té polévky. Tamním strážníkům to prý ani moc nevadilo, byli na to zvyklí, ale tatínkovi se vždy dělalo zle, když to měl jíst, někdy mu však nic jiného nezbývalo. –

Ovšem zvláštní kapitolu pobytu v ruském zajetí bylo období po roce 1917, které se vlastně nazývá občanskou válkou. Bojovaly proti sobě jak přívrženci carského samoděržaví, tak oddíly bělogvardějců pod vedením admirála Kolčaka, tak postupně vítězí oddíly Rudé armády. Do těchto bojů ještě zasahovaly nájezdy jízdních Kozáků, kteří se přidávaly střídavě na jednu i druhou stranu. Takže otec byl v té době denně v nebezpečí života a smrti. Pokud vesnici přepadli rudí, museli obyvatelé souhlasit s rudými, pokud bílí, museli rázem souhlasit s nimi, jinak byli na místě zastřeleni. Pro zajaté bylo jediné východisko z této situace říkat: „Já plenyj,“ nebo: „Já plejánik,“ a tak se vždy zachránili.

Zajímavou událostí v životě zajatců na Sibiřském venkově tvořily trhy ve větších městech, které se nazývaly „Tolkuška.“ Tam se dalo nejen všechno možné koupit, ale i prodat (něco jako obdoba dnešních „bleších trhů“). Trh se konal podle silnice v délce několika verst (1 versta = asi 1067 m). Tak například na začátku obce jste si mohli koupit levně nové boty a na konci obce je výhodně prodat za dvojnásobek, ovšem někdy i se ztrátou, či byly neprodejně, záleželo to na výřečnosti prodávajícího.

Otec se ve svém životopise rovněž nezmiňuje o tom, že si při zastávkách lodě na zpáteční cestě nakoupil množství čajů v překrásných japonských plechovkách, větší počet na tehdejší dobu nádherných barevných pohlednic z valné části lodní plavby. Rovněž si v Singaporu zakoupil stolní zrcátko, břitvu na holení, štětku a obtahovací řemínek na ošetření břitvy. Ta byla z tak vynikající ocele, že se s ní holil po celý život, aniž by ji musel dát někdy nabrousit, stačilo ji jen obtáhnout po koženém pásku, a to se holil denně.

Osobní poznatky k tatínkovu životopisu napsal Jaroslav Řezníček v Plzni 10. listopadu 2011
Přepsal 31. prosince 2011 vnuk Jan Řezníček